

VĚTŠINA DOSPÍVAJÍCÍ ZÁVISLÝCH NA DROGÁCH SE MŮŽE VYLÉČIT

Tři čtvrtiny mladistvých uživatelů heroinu, pervitinu a dalších tvrdých drog se do mladé dospělosti ze závislosti vyléčí a začlení zpět do fungování běžné společnosti. To je jeden z pozitivních závěrů, které vyplývají z výzkumu realizovaného Psychiatrickým centrem Praha a Centrem adiktologie Psychiatrické kliniky 1. LF UK. To ale není zdaleka vše.

Ladislav Csémy a kol. ve své studii, publikované časopisem *Českomoravská psychologie* v roce 2012 pod názvem *Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: Analýza psychosociálních charakteristik, zkoumali, v jakém prostředí vyrůstali a jaké problémy mají dnes stálí uživatelé drog v různých životních oblastech ve srovnání s těmi, kteří s drogami v současnosti problémy nemají.*

V úvodní části projektu bylo vyšetřeno 180 dospívajících problémových uživatelů drog, nejčastěji ve věku 16 až 19 let, z nichž 124 souhlasilo s následným opětovným vyšetřením. To proběhlo o 14 let později, kdy již průměrný věk respondentů činil 31 let, spadali tedy do období mladé dospělosti. Tohoto šetření se zúčastnilo 52 lidí, tedy 42% původního vzorku, ostatní se z různých důvodů opakovaně vyšetřit nepodařilo. Mezi skupinami opětovně vyšetřených a těch, které se znovu sehnat nepodařilo, však nebyly významné rozdíly, a tak by tento nedostatek podle autorů studie neměl mít na její výsledky velký vliv.

V době realizace druhé části výzkumu mělo stále problémy s drogami 25% respondentů. Prokázanými rizikovými faktory pro přetrvání závislosti bylo, pokud byl jejich primární drogou heroin a pokud drogu užívali denně. Jediným rizikovým faktorem z oblasti rodiny, který se často objevoval společně s přetrvávající závislostí, byla nadměrná konzumace alkoholu u matky. Tou trpělo téměř 40% matek stále drogově závislých oproti 9% v případě matek abstinujících uživatelů.

Co se týče současného života, má skupina, u které problémy s drogami přetrvávají, značné problémy v oblasti tělesného zdraví a v oblasti zaměstnání. Mají také oproti abstinujícím častější problémy s dodržováním zákona. Největší problémy mají obě skupiny v oblasti zaměstnání, což patrně souvisí s jejich spíše nižším dosaženým vzděláním ve srovnání s běžnou populací (54 % abstinujících a 77 % problémových uživatelů dokončilo pouze základní školu nebo se vyučilo). Projevilo se také, že existuje středně silná souvislost mezi užíváním drog a rodinnými a psychologickými problémy. Tento vztah je sice slabší než u ostatních zmiňovaných oblastí, ale stále nezanedbatelný. Zajímavostí je, že s alkoholem nemá větší problémy ani jedna z dotazovaných skupin. U nadměrné konzumace alkoholu se častěji objevovaly pouze psychologické problémy, souvislost s ostatními oblastmi se u ní neprojevila. Vztah mezi těmito dvěma jevy je také středně silný, podobně jako v předchozím srovnání.

Oblastí, ve které se obě skupiny významně rozcházely, je životní spokojenost. Skupina bez drogových problémů uváděla, že je se svou životní situací spokojenější, než skupina problémová, což patrně nikoho nepřekvapí.

Ze závěrů studie vyplynulo několik zajímavých skutečností, které se jeví v poměrně optimistickém světle. Problematiku drogové závislosti rozhodně nezlehčují a potvrzují její

obecně předpokládané dopady, přinášejí ale také poznatky o tom, že se i život lidí s drogovou minulostí může s abstinencí výrazně zlepšit a stát se kvalitnějším.

Líbí se mi, že se tentokrát vyjadřujete k míře souvislostí. Opravu považuji za dostatečnou. 10b